

Att vara tonåring i Gammalsvenskby

Katya Kozak, 15

Katya Kozak bor i Gammalsvenskby

Katya är dotter till Lilija och Roman Kozak i Zmejvka, Gammalsvenskby. Hennes gammelfarmor var Emma Malmas som föddes i Gammalsvenskby 1918. Emma lever dock inte längre. Katyas mor Lilija pratar svenska och försöker att behålla de gammalsvenska traditionerna i hemmet.

Katya går i skolan i byn Zmejvka, där Gammalsvenskby är belägen. Hon har hunnit gå ut nionde klass med mycket goda betyg. Det återstår nu två års studier i Zmejvka. Därefter finns möjlighet för henne att söka till Universitet. Hon deltar även i den svenskundervisning som organiserats i skolan med Larissa som lärare.

Jag sitter med Katya i Gammalsvenskby under en lummig arkad med vinrankor där hennes föräldrar bor. Småpratar med henne om livet i byn, om hennes intressen och framtidsdrömmar. Katya föredrar att prata på engelska då hennes svenska inte är så bra ännu. Jag upplever att jag talar med en ovanligt mogen tonåring med bestämda åsikter om det mesta.

- Jag tycker att livet i Gammalsvenskby är bra för mig just nu. Jag tycker om att gå i skolan och jag har vänner som jag dagligen umgås med. Jag älskar mina föräldrar som stöttar mig i vått och torrt. Visst blir det en hel del arbete som jag måste göra hemma och även på åkrarna, men jag får ändå tid till att läsa mina läxor och umgås med mina vänner på fritiden.

Katya blev utsedd till årets bästa elev i skolan, vilket glädde henne mycket och naturligtvis hennes föräldrar. Hon fick då en penninggåva av Manfred Stenberg

från Rörvik.

- Jag blev verkligen överraskad när jag fick den penninggåvan. Den gör att jag nu fått mer motivation att gå vidare med mina studier. Jag vill verkligen satsa på skolan i Zmejevka och få bra betyg och senare även på en universitetsutbildning. Jag hoppas att kunna få ett bra jobb i Ukraina som jag kan leva på och trivas med. Jag är intresserad av biologi och medicin men kan även tänka mig att jobba i en resebyrå.

Katya har tillgång till internet som hon upplever som en viktig port ut i världen.

- Jag brukar chatta med mina kompisar och titta på YouTube. Internet är även för mig ett sätt att få kunskap och information om vad som händer utanför Ukrainas gränser.

Katya är mycket tydlig med sina framtidsplaner. Just nu gäller livet i Gammalsvenskby. Hon vill gå ut gymnasiet med höga betyg och sedan finns inget annat alternativ för henne än att söka till Universitetet. Katya hoppas att kunna få studera i Kherson eller i Zaporizhzhya som inte ligger så långt bort från Gammalsvenskby. På så sätt får hon nära till sina föräldrar som hon så gärna vill ha nära kontakt med. Katya säger flera gånger att hon helst inte vill studera i huvudstaden Kiev, mest på grund av att det är dyrt att leva där, men även att hon kommer för långt från sina kära föräldrar. Hon uttrycker vid flera tillfällen under intervjun stor oro för den pågående krigssituation i östra Ukraina med ständiga beskjutningar, en oro som finns hos de flesta i byn.

- Ukraina ligger i mitt hjärta. Jag vill få jobba här och tjäna mitt fosterland, leva i ett fritt Ukraina med demokrati och med kärlek till medmänniskor. Jag hoppas att Ukraina så småningom kommer med i EU då landet inte kan isolera sig mot väst.

Katya talade en hel del om sina framtidsdrömmar. Jag frågade henne vad hon tror om sin livssituation om tio år.

- Jag hoppas att jag fått ett bra utbildning och arbete och fått en bra familj med mycket kärlek. Jag hoppas även att jag fått barn. Det är min dröm att få bo i en modern lägenhet.

Jag frågade Katya vad hon trodde om svenskbyns framtid.

- Jag tror att Zmejevka har färre innevånare i framtiden men att byn kommer att fortleva och få det bättre. Många ungdomar väljer nog att inte utbilda sig efter elva års studier i byn. Några av dessa kommer säkert att stanna kvar i byn och skaffa familj. Jag tror dock att livet i byn kommer att bli svårt för många då inkomsterna från arbete inte är så hög samtidigt som ekonomin i

landet är besvärlig för många.

Jag frågar Katya slutligen "om du inte skulle få arbete i Ukraina, var skulle du då vilja resa och bosätta dig"? Jag märker dock att Katya helst inte vill svara på den frågan, då hon vill bo kvar i Ukraina!

- Hon svarar kort med att säga att i så fall vill jag bo och leva i England, USA eller Sverige.

Åke Uthas – Gammalsvenskby 16 juni 2015